

УДК 342.9

Ян Олегович ЯНКОВСЬКИЙ,

курсант 2 курсу факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Віталій Борисович ПЧЕЛІН,

доцент кафедри адміністративної діяльності поліції

факультету № 3 Харківського національного

університету внутрішніх справ

доктор юридичних наук, доцент

РОБОТА ПОЛІЦІЇ В СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Одним з основних завдань, виконання якого покладено державою на органи Національної поліції України є завдання із забезпечення безпеки дорожнього руху. З огляду на сучасний стан безпечності дорожнього руху, виконання зазначеного завдання набуває вкрай важливого значення та потребує збільшення ефективності його реалізації.

Виконання будь-якого завдання, в тому числі й зазначеного вище, передбачає, що суб'єкти таких відносин повинні надіятися відповідними повноваженнями. При цьому, як зауважують в юридичній енциклопедичній літературі, повноваження – це сукупність прав та обов'язків державних органів і громадських організацій, а також посадових та інших осіб, закріплених за ними у встановленому законодавством порядку для здійснення покладених на них функцій. Обсяг повноважень конкретних державних органів та їх посадових осіб залежить від їх місця в ієрархічній структурі відповідних органів [1, с. 590].

Аналіз законодавства в сфері діяльності Національної поліції України свідчить, що законодавець уповноважуючи поліцію на здійснення роботи в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, дозволяє реалізовувати відповідні поліцейські заходи. Так, відповідно до ч. 1 ст. 29 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року поліцейський захід – це дія або комплекс дій превентивного або примусового характеру, що обмежує певні права і свободи людини та застосовується поліцейськими відповідно до закону для забезпечення виконання покладених на поліцію повноважень [2].

Усі поліцейські заходи законодавець поділяє на два види – превентивні та заходи примусу. Вичерпний перелік превентивних поліцейських заходів наведено в ст. 31 Закону України «Про Національну поліцію», відповідно до якої до них належать: перевірка документів особи; опитування особи; поверхнева перевірка і огляд; зупинення транспортного засобу; вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території; обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю; проникнення до житла чи іншого володіння особи; перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ; застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису; перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб; поліцейське піклування. У свою чергу, відповідно до ч. 1 ст. 42 наведеного акта законодавства до поліцейських заходів примусу належать: фізичний вплив (сила); застосування спеціальних засобів; застосування вогнепальної зброї [2].

Досліджуючи проблеми правозастосування поліцейських заходів під час нагляду за дорожнім рухом, Р. М. Пилипів цілком слушно зауважує, що як свідчить практика та змістовне наповнення застосування вказаних поліцейських заходів, практично всі з них можуть бути використані поліцейськими під час забезпечення безпеки дорожнього руху. Винятком є лише перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ і перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб. При цьому серед превентивних заходів, які застосовуються поліцейськими з метою забезпечення безпеки дорожнього руху, учасникам дорожнього руху найчастіше доводиться стикатися із зупиненням транспортного засобу, перевіркою документів та опитуванням особи. Набирає оборотів такий новий захід, як поліцейське піклування [3, с. 83].

Таким чином, аналіз наведених позицій свідчить про те, що Національна поліція задля здійснення роботи в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху наділена комплексом повноважень, які реалізуються за допомогою здійснення відповідного поліцейського заходу. На сьогодні, можна говорити

про застосування поліцейськими майже всіх поліцейських заходів, як превентивного, так і примусового характеру.

Список бібліографічних посилань

1. Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко (гол. редкол.) та ін. Київ : Укр. енцикл., 1998. Т. 4: Н-П. Київ : Юрид. думка, 2002. 720 с.

2. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.

3. Пилипів Р. М. Проблеми правозастосування поліцейських заходів під час нагляду за дорожнім рухом. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ – Visn. Hark. nac. univ. vnutr. sprav.* 2017. № 2 (77). С. 81–88.

Одержано 23.11.2018